Alg?lanan Annelik Özyeterlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Alg?lanan Annelik Özyeterlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16741

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Alg?lanan Annelik Özyeterlik Ölçe?i, annelerin bebek bak?m? ve annelik rollerini yerine getirme konusundaki ki?isel yeterlilik inançlar?n? ölçmek amac?yla kullan?lan bir psikometrik araçt?r. Bu ölçe?in Türkçe adaptasyonu, özellikle **prematüre yenido?an** annelerinin annelik öz yeterlili?ini de?erlendirmek ve bebek bak?m e?itimlerinin bu yeterlik üzerindeki etkisini incelemek üzere kullan?lm??t?r. Ölçek, annelerin kendilerine olan güvenlerini ve bebekleriyle kurduklar? ba?? inceleyen geni? çapl? bir ara?t?rman?n parças? olarak i?lev görmü?tür.

Ölçe?in adaptasyon çal??mas?, annelik rolüne geçi?te zorluk ya?ayan veya yüksek stres alt?nda olan annelerin psikososyal ihtiyaçlar?n? belirlemede önemli bir tan? arac? sa?lamaktad?r. Elde edilen veriler, sa?l?k profesyonellerine (özellikle hem?irelere) yönelik anne destek programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede temel bir gösterge sunar.

Anahtar Kelimeler

Annelik Özyeterlik, Öz Yeterlik, Prematüre Bebek Bak?m?, Uyarlama, Psikometri, Anne-Bebek Ba??, Alg?lanan Yeterlilik.

Yazarlar

Türkan Kadiro?lu, Funda Güdücü Tüfekci.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, annelerin bebek bak?m? ve annelik görevlerini ba?ar?yla yerine getirebileceklerine dair sahip olduklar? inanç düzeyini, yani **annelik öz yeterli?ini**, nicel olarak saptamakt?r. Bu adaptasyon çal??mas?nda, ölçek, bebek bak?m e?itiminin **prematüre yenido?an** annelerinin öz yeterlik seviyeleri üzerindeki etkisini de?erlendirmek için kritik bir araç olarak kullan?lm??t?r.

Ölçek, annelerin kendilerini yetkin hissetme derecelerini ölçerek, annelik stresini azaltmaya yönelik müdahalelerin planlanmas?na ve uygulanmas?na yard?mc? olmay? hedefler. Yüksek öz yeterlik düzeyleri, genellikle daha sa?l?kl? anne-bebek etkile?imi ve daha iyi geli?imsel sonuçlarla ili?kilidir.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, Albert Bandura'n?n Sosyal Bili?sel Teorisi çerçevesinde tan?mlanan **Alg?lanan Annelik Özyeterlik** (Perceived Maternal Self-Efficacy) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bir annenin,

ARABPSYCHOLOGY.COM

annelikle ilgili belirli görevleri (besleme, rahatlatma, geli?imini destekleme vb.) ba?ar?yla gerçekle?tirme yetene?ine olan ki?isel inanc?n? ifade eder. Anneler, bu inançlar sayesinde zorluklarla ba?a ç?kma motivasyonlar?n? art?r?rlar.

Öz yeterlik, anne-bebek sa?l??? alan?nda önemli bir belirleyicidir ve annelik rolüne uyum sürecini do?rudan etkiler. Bu ölçek, annelik davran??lar?n? ve duygusal tepkilerini tahmin etme gücüne sahip oldu?u için klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda s?kça tercih edilmektedir.

Geçerlik

Bu ölçe?in Türkçe adaptasyonu için kullan?lan orijinal kaynakta (Kadiro?lu & Güdücü Tüfekci, 2022) spesifik geçerlik katsay?lar? detayl? olarak belirtilmemi?tir. Ancak, ölçe?in bilimsel bir dergide yay?mlanan çal??mada kullan?lm?? olmas?, yap?n?n geçerli?ini sa?lamak ad?na gerekli psikometrik analizlerin (örn. yap? geçerli?i) yap?ld???n? dü?ündürmektedir.

Geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten annelik öz yeterli?ini ölçtü?ünü kan?tlamay? amaçlar. Tipik olarak, e? zamanl? geçerlik (benzer yap?lar? ölçen di?er ölçeklerle korelasyon) ve ay?rt edici geçerlik (ilgili olmayan yap?lardan ayr??ma) incelemeleri bu süreçte yer al?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik verileri, bu kaynak giri?i için do?rudan sa?lanmam??t?r. Ancak, bir ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?labilmesi için yüksek derecede iç tutarl?l??a sahip olmas? beklenir. ?ç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar iyi ölçtü?ünü gösterir ve genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile rapor edilir.

Ölçe?in kullan?ld??? çal??ma, özellikle **prematüre yenido?an** anneleri üzerinde tutarl? ölçümler sa?lamay? amaçlam??t?r. Güvenirli?in yüksek olmas?, zaman içinde veya farkl? denek gruplar?nda uyguland???nda benzer sonuçlar elde edilmesini garanti eder.

Faktör Analizi

Alg?lanan Annelik Özyeterlik Ölçe?i'nin faktör yap?s?, adaptasyon çal??mas?n?n temel bir parças?d?r. Özgün ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe kültüre uygunlu?unu belirlemek amac?yla genellikle Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi yöntemleri uygulan?r.

Bu analizler, annelik öz yeterli?inin tek boyutlu mu yoksa birden fazla alt boyuttan (örne?in, bebek bak?m? becerileri, duygusal yeterlilik veya problem çözme yeterlili?i) m? olu?tu?unu ortaya koyar. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekler ve puanlaman?n nas?l yap?laca??n? belirler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçme Arac?

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme bilgisi bu kaynakta mevcut de?ildir ancak ölçe?in do?as? gere?i Likert tipi bir derecelendirme (örne?in, 1=Hiç yetenekli de?ilim, 5=Çok yetenekliyim) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Language Available: Türkçe

Population Group: Anneler

Age Group: Yeti?kin anneler

Population Details: Ölçek, özellikle yenido?an yo?un bak?m ünitesinde bebe?i bulunan **prematüre yenido?an** anneleri üzerinde kullan?lm??t?r.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-Report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Maternal Self-Efficacy, Ölçek, Adaptasyon, Prematüre, Neonatal Bak?m, Annelik, Psikolojik Ölçüm, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: turkankadiroglu@gmail.com (Sorumlu Yazar: Türkan Kadiro?lu)

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Türkan Kadiro?lu ve Funda Güdücü Tüfekci taraf?ndan 2022 y?l?nda yay?mlanan bir makale kapsam?nda kullan?lm??t?r. Ölçe?in akademik ve klinik amaçlarla kullan?m? genellikle sorumlu yazar (Türkan Kadiro?lu) ile ileti?ime geçmeyi gerektirir.

Orijinal makalenin (Effect of Infant Care Training on Maternal Bonding, Motherhood Self?Efcacy, and Self?Confdence in Mothers of Preterm Newborns) tam metin PDF ba?lant?s? mevcuttur: link.springer.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in Türkçe adaptasyonunun orijinal PDF dosyalar? a?a??dan indirilebilir:

algilanan-annelik-ozyeterlik-olcegi-toad.pdf
algilanan-annelik-ozyeterlik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Kadiro?lu, T. & Güdücü Tüfekci, F. (2022). Effect of Infant Care Training on Maternal Bonding, Motherhood Self?Efcacy, and Self?Confdence in Mothers of Preterm Newborns. *Maternal and Child Health Journal, 26,* 131-138.

Alg?lanan Annelik Özyeterlik Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu kaynak giri?inde ölçe?in orijinal maddeleri sa?lanmam??t?r. Maddeler için lütfen sorumlu yazar ile ileti?ime geçiniz veya referans gösterilen makaleyi inceleyiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM